

DOTZENA ETAPA

L'ESCOLA DE LLEIDA EN LA TRAVESSADA DE CATALUNYA

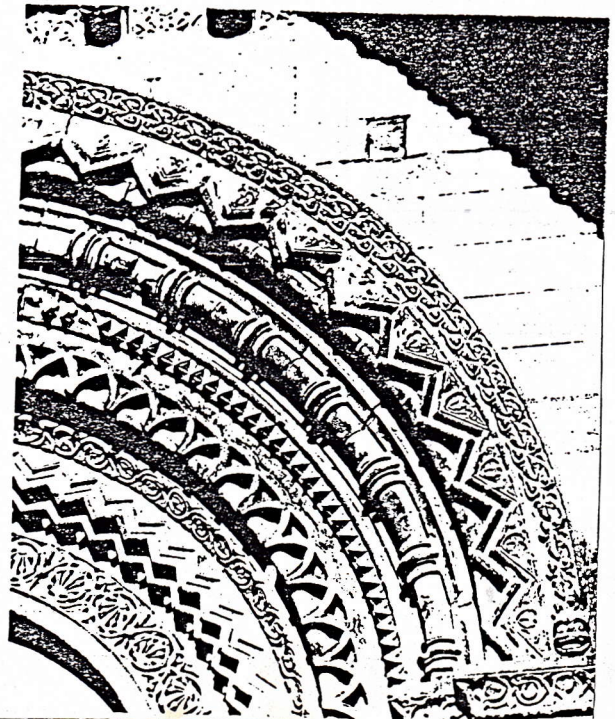
L'art romànic és el primer estil que, a casa nostra, prengué unes característiques pròpies, lligat estretament a la formació de Catalunya com a poble.

Mai els moviments artístics sorgeixen de forma espontània, però per datar d'alguna manera el període que comprén l'època del romànic, s'ha convingut situar-lo entre principis del segle XI i primera meitat del XIII. També hem de tenir clar que no és un moviment unitari i tancat, sinó que, com a fet artístic té una evolució i unes variants molt importants. Una d'aquestes variants correspon a l'anomenada "escola de Lleida".

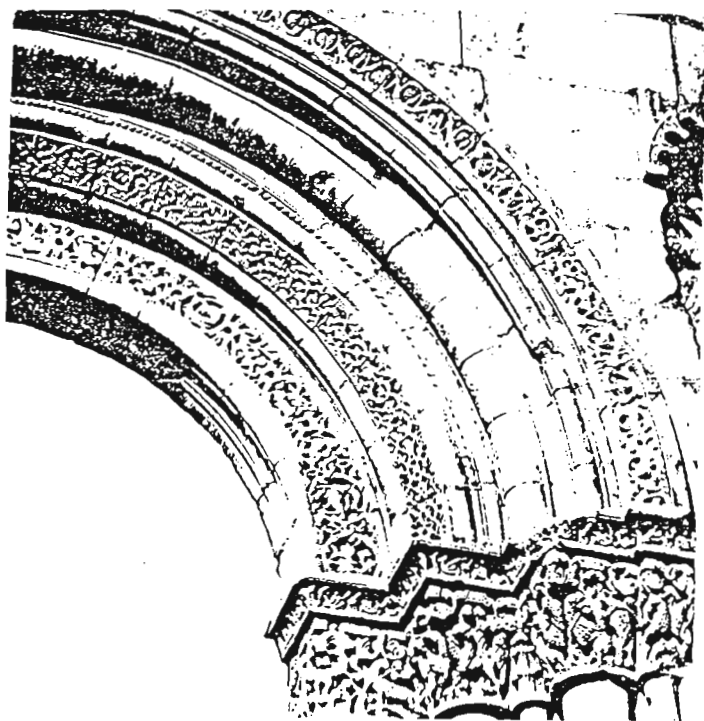
La Seu vella de Lleida (juntament amb la Catedral de Tarragona) fou el gran temple aixecat durant el segle XIII i rebé diverses aportacions foranes que configuraren el que entenem per escola de Lleida. Aquesta escola es la darrera floració de l'art romànic abans de la vinguda de l'estil gòtic, a partir de la segona meitat del segle XIII.

El tret més característic de l'escola de Lleida es refereix a les portades. Les dues portades de la Seu de Lleida i la d'Agramunt foren els models clàssics a partir dels quals es creà una veritable escola.

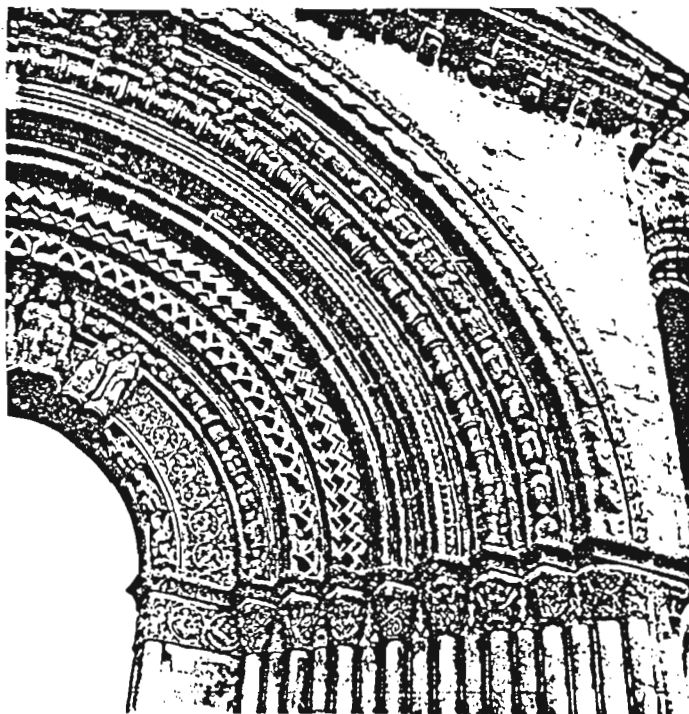
Portada de Fillols de la
Seu vella de Lleida.



La influència de l'escola de Lleida s'extengué per totes les comarques veïnes i també cap a la part d'Oscà, arribant fins i tot a la ciutat de València. Tot això a través d'uns vuitanta anys i amb uns seixanta exemples. Les característiques més comuns de l'escola de Lleida en les portades són: que el cos de mur on s'inscriu la porta sobresurt de la resta del temple i està rematat amb una cornisa; en la portada, abotzinada, amb moltes columnes, capitells i arquivoltes i sobretot la decoració d'aquestes últimes.



Portada de l'Anunciata
de la Seu vella de Lleida.



Portada d'Agramunt.

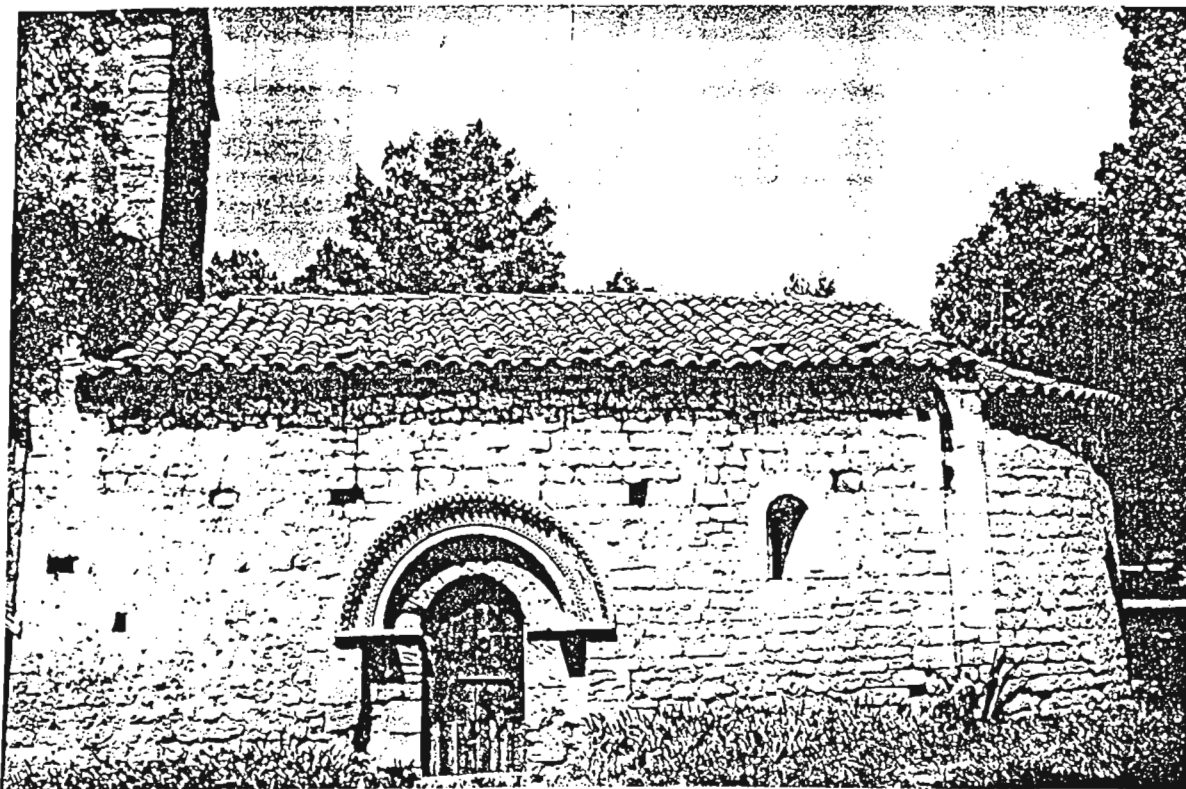
Hi ha diferents influències en l'ornamentació de les portades, però sobretot, és notable el treball geomètric, podriem dir "d'orfebreria" d'origen musulmà, juntament amb altres motius vegetals i animals.

El exemple més important de portada a la comarca de la Conca de Barberà és la de l'església de Sta. Maria de Bell-lloc, a Sta. Coloma de Queralt, prop de la qual finalitza l'onzena etapa de la travessada de Catalunya.

Hem de dir també que l'actual etapa finalitza a Jorba, on es conserva l'únic exemple de portada de la comarca de l'Anoia, a l'església de Sta. Maria de la Sala.

Bellprat - Jorba, 24 de novembre de 1985.

Església de Sta. Maria de la Sala, amb la seva portada.



Portada de l'església de Sta. Maria de Bell-lloc, a Sta.
Coloma de Queralt, interessant exemple de l'escola de
Lleida, amb característiques pròpies.

